

Od redaktora

To już drugi tom „Kształcenia Językowego” w nowej szacie graficznej. Składa się, jak zwykle, z prac różnorodnych tematycznie, w tym autorów z uniwersytetów w Brnie i Lublanie. Krótki przegląd pozwoli odbiorcy na szybkie zapoznanie się z całością.

Czytanie stanowi jeden z ważniejszych tematów dydaktyki i artykuł jemu poświęcony otwiera ten tom. Błazej Krok (Uniwersytet Opolski) wyróżnia w swoim modelu pięć poziomów: orientacji, syntezy i interpretacji, konwersji, ekskursji, ewaluacji i kreacji. Mamy zatem indywidualną próbę uporządkowania zjawisk związanych z czytaniem.

Květoslava Klímová (Masarykova univerzita, Brno / Uniwersytet im. Masaryka w Brnie, Czechy), wychodząc od *Ramowego programu edukacyjnego dla kształcenia podstawowego (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání)*, omawia miejsce języka czeskiego jako ojczystego. Stwierdza, że w programach nauczania zawsze poświęcano mu należną uwagę, co przejawia się w dużej liczbie godzin tygodniowo przeznaczonych na naukę tego przedmiotu. (Czy my jesteśmy przekonani, że na *język polski* przeznaczono odpowiednią liczbę godzin?)

Magdalena Donderowicz (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) zajmuje się ogólnie przeglądem wybranych kwestii dotyczących zjawisk umysłowych w ujęciu tak zwanych neuronauk.

Kordian Bakula (Uniwersytet Wrocławski) odkrywa istnienie w naszej mowie metafory *myślenie to strumień / potok* na materiale pochodzącym głównie z początku XXI wieku, z kilkoma przykładami z epok dawniejszych aż po starożytność. Sięganie w przeszłość wskazuje na dawność istnienia tej metafory, a tym samym ciągłość w sposobie konceptualizowania myśli.

Petra Stankovska (Univerza v Ljubljani, Slovenija / Uniwersytet w Lublanie, Słowenia) na materiale z języków czeskiego i słoweńskiego pokazuje różnice w sposobach użycia i w funkcjach semantycznych zaimków z prefiksem *nie* (*ně-/ne-*) oraz ich formalnych ekwiwalentów. Z porównania dystrybucji tych zaimków w starej czeszczyźnie ze współczesnym językiem słoweńskim wynika, że choć dzisiaj omawiane języki zasadniczo się różnią, to jednak dawniej wykazywały podobieństwo (w odniesieniu do opisanego materiału).

Łukasz Zarzycki (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy w Siedlcach) zastanawia się nad terminami nazywającymi odmiany języka, takimi jak *żargon*, *argot*, *slang*, *etnolekt*. Nadal są one nie dość wyraźnie określone.

Kordian Bakula